

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514204842
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bitalová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8514204842.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Oľgou Bitalovou v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným 1/ E. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX a 2/ R. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX v konaní o zaplatenie 2 549,34 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu 2.549,34 eur s úrokom za úver vo výške 6,69 % p.a. zo sumy 15.434,10 eur od 1.9.2014 do zaplatenia a 5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.480,29 eur od 1.9.2014 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplatených súdnych poplatkov vo výške 1.185,- eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Žalobca podal na tunajší súd proti odporcom návrh na zaplatenie sumy 17 212,93 eur, úroku vo výške 6,69 % ročne zo sumy 15 434,10 eur od 1.9.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16 143,88 eur od 1.9.2014 do zaplatenia a trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX uzavrel so žalovanými dňa 5.3.2010 zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „úverová zmluva“), v súlade s ktorou poskytol žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 18 000 eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru vo výške 6,69 % ročne pravidelnými splátkami vo výške 100,35 eur a do naspenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 90 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom úvere sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úroku vo výške 4,70 % ročne mesačnými splátkami vo výške 157,50 eur. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 27.11.2013 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných, aby v 7-dňovej lehote vrátili zostatok úveru. Žalovaní peňažné prostriedky nevrátili. Dlhá suma ku dňu odstúpenia od zmluvy vo výške 16 207,03 eur pozostáva z istiny vo výške 15 434,10 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov v celkovej výške 772,93 eur. Odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť dňa 1.1.2014. K tomuto dňu dlhá suma predstavuje 16 304,55 eur a pozostáva z istiny vo výške 15 434,10 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov v celkovej výške 870,45 eur. Ku dňu 31.8.2014 je výška pohľadávky 17 212,93 eur a pozostáva z istiny vo výške 15 434,10 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy v

celkovej výške 709,78 eur. Dlžná suma sa ďalej úročí úrokom z úveru vo výške 6,69 % ročne a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne v zmysle čl. VII bodov 5 a 6 úverovej zmluvy.

Žalovaní na pojednávaní nespochybovali poskytnutie úveru, keď však žalovaný v 2. rade prišiel o prácu, nedokázali úver splácať.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 3C/29/2015-43 zo dňa 21.7.2015 tak, že zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 14 663,59 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14 943,94 eur od 2.1.2014 do 12.2.2014, zo sumy 14 853,94 eur od 13.2.2014 do 21.2.2014 a zo sumy 14 663,59 eur od 22.2.2014 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 726,67 eur pozostávajúce zo súdneho poplatku, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Odstúpenie od úverovej zmluvy súd posúdil podľa Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho sa zmluva zrušila od začiatku a žalobcovi patrí bezdôvodné obohatenie spočívajúce v nesplatennej časti istiny. V časti uplatnených úrokov a poplatkov súd žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu proti výroku o zamietnutí časti žaloby, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 13Co/165/2015-64 zo dňa 8.10.2015 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že zmluva o úvere je záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať Obchodným zákonníkom (tzv. absolútny obchod). So zreteľom na túto skutočnosť je potom potrebné posudzovať aj všetky ostatné úkony a dojednania medzi zmluvnými stranami a ich účinky.

Stotožnil s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého spotrebiteľské vzťahy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi spadajú pod ochranu § 52 a nasl. Obč. zákonníka, a to aj v prípade, ak ide o tzv. absolútne obchodné právne vzťahy, akým je napríklad vzťah založený zmluvou o úvere. Zároveň však uviedol, že samotná skutočnosť, že tzv. absolútny obchodný vzťah je založený medzi dodávateľom (§ 52 ods. 3 Obč. zákonníka) a spotrebiteľom (§ 52 ods. 4 Obč. zákonníka) neznamena automaticky pôsobnosť Občianskeho zákonníka v celom rozsahu, ale zakladá iba aplikáciu ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Právne posúdenie odstúpenia od úverovej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka nepovažoval za správne, keďže právna úprava odstúpenia od zmluvy v Obchodnom zákonníku je komplexnou, a preto ustanovenia Občianskeho zákonníka sa nepoužijú. Obchodný zákonník upravuje všeobecné dôvody odstúpenia umožňujúce odstúpiť ktorejkoľvek zmluvnej strane od ktorejkoľvek zmluvy (§ 344 a nasl. Obchodného zákonníka) a osobitné dôvody odstúpenia aplikovateľné len pre jednotlivé zmluvné vzťahy. V prípade zmluvy o úvere je týmto osobitným ustanovením § 506 Obchodného zákonníka. Preto pri odstúpení od zmluvy veriteľom (žalobcom) pre nesplácanie úveru dlžníkom má veriteľ aj naďalej nárok na úroky z úveru, ako aj na sankčné úroky z omeškania.

Súd po zaslaní rozsudku odvolacieho súdu nariadil vo veci pojednávanie. Žalobca svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti, pričom súhlasil s prejednaním veci aj v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec aj v neprítomnosti žalobcu.

Žalovaní na pojednávaní uviedli, že sa pokúšali dohodnúť so žalobcom na splátkach, pretože v súčasnosti sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi vo výške cca 160 eur a ich možnosti sú obmedzené. Žalobca im navrhol splátky vo výške 750 eur mesačne, čo je pre nich neúnosné. Prostredníctvom matky žalovaného v 2. rade splácajú dlh vo výške 120 eur mesačne.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných, listinnými dôkazmi, najmä zmluvou o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len VP), odstúpením od zmluvy a platobnou históriou a zistil tento skutkový stav:

Žalobca dňa 5.3.2010 uzavrel so žalovanými zmluvu o stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX a o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 18 000 eur, ktorý sa po splnení dohodnutých podmienok mal zmeniť na stavebný úver vo výške približne 10 800 eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky

mimoriadneho medziúveru vo výške 6,69 % ročne pravidelnými splátkami vo výške 100,35 eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 90 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom úvere sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úroku vo výške 4,70 % ročne mesačnými splátkami vo výške 157,50 eur. Za spracovanie úverovej zmluvy bol žalovaným účtovaný poplatok vo výške 116,10 eur a za zmenu poplatok vo výške 16,50 eur, ktoré sumy boli odpočítané z poskytnutého úveru. Dňa 20.4.2010 poskytol žalobca žalovaným sumu 14 400 eur a dňa 14.10.2011 sumu 3 467,40 eur. Žalovaní do mája 2011 platili úroky sumy vo výške 100,35 eur spravidla včas, následne boli v niektorých mesiacoch v omeškaní s úhradami, ktoré realizovali aj vo vyšších sumách, ktorými doplácali vzniknutý dlh. Posledná splátka pred odstúpením od zmluvy bola uhradená dňa 27.6.2013. Z platobnej histórie vyplýva, že do odstúpenia od zmluvy žalovaní na úroky mimoriadneho medziúveru uhradili sumu vo výške 2 923,46 eur, po odstúpení od zmluvy žalovaní uhradili dve splátky po 90 eur a jednu vo výške 100,35 eur, teda spolu 280,35 eur. Celkové úhrady žalovaných predstavujú sumu 3 203,81 eur. Listom zo dňa 27.11.2013 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných, aby v 7-dňovej lehote vrátili zostatok úveru. Žalovaná v 1. rade si odstúpenie od zmluvy prevzala dňa 3.12.2013 a zásielka pre žalovaného v 2. rade sa vrátila žalobcovi dňa 31.12.2013 neprevzatá s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

Podľa § 497 Obch. zákonníka (ďalej „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 506 ObZ ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa čl. I. bod 1 úverovej zmluvy predmetom tejto zmluvy je poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške 18.000,- eur /542.268,- Sk, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj „Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení“ (ďalej len „Všeobecné podmienky“) sa mimoriadny medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške 10.800,- eur/325.360,80 Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

Podľa čl. V. bod 1. úverovej zmluvy zmluvné strany sa zaväzujú plniť všetky záväzky z tejto zmluvy a Všeobecných podmienok. Dlžník najmä všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne.

Podľa čl. VI. bodu 3. úverovej zmluvy v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa čl. VI. bodu 4. úverovej zmluvy v prípadoch uvedených v odseku 3 čl. VI tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať pri stavebnom úvere 3% ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa čl. VII. bodu 1. úverovej zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Podľa čl. XIX. bodu 2. písm. a) VP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvnej dohody zo strany stavebného sporiteľa a/alebo ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka, je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

Podľa čl. XIX. bodu 3. písm. c) VP ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť.

Podľa čl. VII. bodu 8. zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať pri stavebnom úvere 3% ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa § 365 ObZ, dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods.1 ObZ, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) účinného v čase podpísania zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 OZ účinného v čase podpísania zmluvy o úvere dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia prvostupňového a druhostupňového súdu predmetom konania ostalo zaplatenie sumy 2.549,34 eur spolu s úrokom a úrokom z omeškania z tejto sumy.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu je aj vo zvyšnej časti dôvodný.

Je nepochybné, že žalobca so žalovanými uzavrel zmluvu o stavebnom úvere. Zmluva o úvere ako zmluvný typ je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Základné práva a povinnosti sa teda riadia ObZ. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalovaní v danom prípade vystupovali ako fyzické osoby, ktorá úverom zabezpečovali svoje potreby, teda ako spotrebiteľia, kým žalobca pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy a povahy jej účastníkov je zrejmé, že išlo zároveň o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ.

Prvostupňový súd pristúpil v prvom rade k posúdeniu, podľa ktorého právneho predpisu je potrebné posúdiť odstúpenie od zmluvy. Viazaný názorom odvolacieho súdu a s poukazom na dôvody uvedené v jeho rozhodnutí prvostupňový súd uzavrel, že právna úprava odstúpenia od zmluvy je v ObZ komplexná a treba ju v danom prípade aplikovať. V takom prípade sa odstúpením od zmluvy zrušila zmluva k účinnosti odstúpenia od zmluvy, teda druhá zmluvná strana je povinná uhradiť aj nároky od uzavretia zmluvy do jej zániku a v zmysle cit. § 506 ObZ má žalobca práv požadovať aj úroky z úveru do zaplatenia istiny.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné a zmluvné ustanovenia súd zaviazal žalovaných aj na zaplatenie sumy 2.549,34 eur a úroku z úveru vo výške 6,69 % p.a. zo sumy 15.434,10 eur od 1.9.2014 do zaplatenia.

Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania z rozdielu medzi sumou, z ktorej žiadal žalobca úrok z omeškania v návrhu (16 143,88 eur) a sumou, z ktorej už bol úrok z omeškania priznaný v prvom rozsudku tunajšieho súdu (14 663,59 eur), teda zo sumy 1 480,29 eur, pretože žalovaní sú v omeškaní s jej zaplatením. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, čo je menej, ako by si mohol uplatniť v zmysle občianskoprávných predpisov (§ 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. účinný do 31.1.2013), preto mu súd úroky z omeškania v tejto výške priznal, a to od 1.9.2014 do zaplatenia.

O trovách prvostupňového aj odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto má právo na náhradu účelne vynaložených trov voči žalovaným, ktorí v konaní úspešní neboli. Trovy žalobcu pozostávajú zo súdneho poplatku za návrh vo výške 1 032,50 eur a súdneho poplatku za odvolanie vo výške 152,50

eur. Na náhradu celkových trov žalobcu vo výške 1 185 eur súd zaviazal žalovaných ako neúspešných účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.